

Sammanfattning

Bakgrund

I kommittédirektiven *Elektroniska inkomstuppgifter per individ och månad* (dir. 2009:91) fick utredningen i uppdrag att ta fram ett förslag om att arbetsgivare med flera ska lämna uppgift om lön och skatteavdrag på arbetstagnivå varje månad (månadsuppgift) till den myndighet som utredaren finner lämplig. Enligt direktiven ska utredningen beakta förslagen i betänkandet från Delegationen mot felaktiga utbetalningar (SOU 2008:74), Skatteverkets förslag i rapporten *Månadsuppgift och skattedeklaration*¹ samt Bolagsverkets rapport *Förslag till minskat uppgiftslämnande för företag*².

Obligatoriska system för månadsuppgifter om lön per individ har under senare år införts i Danmark, Nederländerna, Tyskland, Ungern och Estland. Norge håller på att införa ett sådant system.

De uppgifter om inkomstförhållanden myndigheterna inom välfärdsområdet i dag har tillgång till är bristfälliga. Genom att de ofta är för gamla leder det till tidsödande handläggning och ibland till att felaktiga belopp betalas ut från välfärdssystemen.

Syftet med förslaget om månadsuppgifter är att arbetsgivarnas uppgiftslämnande till olika myndigheter ska effektiviseras genom att uppgiftslämnandet samordnas, att servicen till enskilda utökas, att myndigheternas kontrollmöjligheter förbättras och att korrekta inkomstrelaterade ersättningar lämnas från välfärdssystemen.

Nedan redogörs i korthet för utredningens överväganden, förslag och konsekvensanalyser.

¹ Dnr Fi2008/4235/SKA/S3.

² Dnr N2009/4509/MK.

Månadsuppgiften

Enligt nuvarande regler lämnas kontrolluppgift om intäkt i inkomstslaget tjänst en gång per år. Enligt huvudregeln ska löner, arvoden, pensioner, förmåner, sjukpenning, föräldrapenning och andra inkomster som erhålls på grund av tjänst tas upp som intäkt. För fysiska personer ska, med vissa begränsade undantag, kontrolluppgift lämnas av den som har gett ut ersättningen eller förmånen. Det innebär att registrerade arbetsgivare med verksamhet i Sverige, Försäkringskassan, arbetslöshetskassorna, försäkringsföretag och andra som betalar ut ersättningar som utgör inkomst av tjänst måste lämna kontrolluppgift om utbetald ersättning.

Nya regler om månadsuppgift föreslås. Bestämmelserna innebär att uppgift om utgiven ersättning och förmån som utgör intäkt i inkomstslaget tjänst ska lämnas varje månad. Den årliga kontrolluppgiften för intäkt i inkomstslaget tjänst tas bort. Kontrolluppgift om inkomster i inkomstlagen näringsverksamhet och kapital ska även i fortsättningen lämnas en gång per år.

Elektroniskt uppgiftslämnande

Månadsuppgiften ska lämnas elektroniskt. Dispens för två år i taget från det elektroniska uppgiftslämnandet kan beslutas av Skatteverket om särskilda skäl föreligger. Med särskilda skäl avses bl.a. att en uppgiftslämnare saknar Internetanslutning.

Månadsuppgift ska lämnas i en e-tjänst med hjälp av e-legitimation. De uppgiftslämnare som har lönesystem kan lämna månadsuppgift i samband med lönekörning. De uppgiftslämnare som saknar lönesystem eller som har lönesystem som inte fungerar för automatisk överföring av månadsuppgifter kan registrera månadsuppgiften via ett elektroniskt formulär på Skatteverkets webb. Uppgiftslämnarna ska kunna välja när de vill lämna månadsuppgift fram till den dag skattedeklarationen ges in. Arbetsgivare som betalar ut lön vid flera tillfällen under en månad kan lämna uppgifter till Skatteverket i samband med varje löneutbetalning. De lämnade uppgifterna kommer sedan att summeras av Skatteverket för en viss anställd och en viss kalendermånad.

Nya uppgifter som ska lämnas i månadsuppgiften

Innehållet i den årliga kontrolluppgiften för intäkt i inkomstslaget tjänst är enligt nuvarande regler, med något undantag, utformat för Skatteverkets behov.

Månadsuppgiften ska innehålla samma uppgifter som de som enligt nu gällande regler lämnas i den årliga kontrolluppgiften för intäkt i inkomstslaget tjänst. Månadsuppgiften ska dessutom innehålla uppgift om det i den utgivna ersättningen ingår sjuklön eller kompletterande ersättningar i samband med sjukdom eller föräldraledighet. Om ersättningen avser annan tid än den aktuella månaden ska uppgiftslämnaren ange detta samt vilken period ersättningen avser.

Anledningen till att nya uppgifter ska lämnas är att Försäkringskassan behöver dessa i sin ärendehantering.

Månadsuppgiftens samband med skattedeklarationen

Skattedeklaration ska enligt gällande regler lämnas av den som är skyldig att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter (enligt lagrådsremiss om skatteförfarandet som beslutades den 13 januari 2011 benämnd arbetsgivardeklaration). Skattedeklaration ska lämnas varje redovisningsperiod vilket i normalfallet omfattar en kalendermånad. I skattedeklarationen redovisas den sammanlagda ersättningen från vilken utbetalaren är skyldig att göra skatteavdrag och sammanlagt avdraget belopp.

De uppgifter som lämnats av en uppgiftslämnare under en månad kommer att ligga till grund för skattedeklarationen. Vid det elektroniska deklarationsförfarandet ska Skatteverkets e-tjänst summera de uppgifter som lämnats av en viss arbetsgivare/uppgiftslämnare. Summan av dessa uppgifter ska anges i den elektroniska skattedeklarationen. Skatteverket överför sedan underlaget till skattedeklarationen till uppgiftslämnaren som ska skriva under deklARATIONEN. På detta sätt försvinner en del av uppgiftslämnarnas arbete med att fylla i skattedeklarationerna. Detta gäller för dem som väljer att deklarerat elektroniskt. Risken för felaktigt deklarerade belopp till följd av summerings- och beräkningsfel minskar också. Detta kommer att innebära minskade kostnader för såväl arbetsgivare som Skatteverket.

Rättelse av lämnade uppgifter

Genom införandet av ett system med månadsuppgifter ges en möjlighet att rätta lämnade uppgifter. En lämnad uppgift ska kunna ändras eller rättas fram till den tidpunkt då skattedeklaration för månaden har kommit in till Skatteverket. Det är de senast lämnade uppgifterna som kommer att utgöra uppgifter i skattedeklarationen.

Inkomsttagarnas möjlighet att ta del av lämnade uppgifter

Arbetstagare och andra som har erhållit skattepliktig ersättning ska med e-legitimation via en tjänst på Skatteverkets hemsida kunna kontrollera vilka uppgifter som arbetsgivare och andra uppgiftslämnare har lämnat. Redan månaden efter löneutbetalningen ska det vara möjligt att kontrollera vilka uppgifter som har redovisats till Skatteverket. Genom att kunna kontrollera uppgifterna ökar tryggheten för arbetstagare och andra inkomsttagare om att skatteavdrag har redovisats.

Periodiseringsunderlag

De uppgifter som lämnas som månadsuppgifter kommer i normalfallet att avse lön eller annan ersättning för föregående månad. Om ersättningen inte avser den aktuella perioden ska uppgiftslämnaren ange det samt vilken period ersättningen avser. Det blir aktuellt om den ersättning som redovisas i månadsuppgiften påverkats av en engångsbetalning, t.ex. en bonus, en retroaktiv lön, ett avgångsvederlag eller liknande som gör att redovisningen avviker från vad som är normalt. Syftet med markeringen är att de myndigheter som sedan ska använda månadsuppgiften i sin ärendehantering ska kunna se avvikelser från det normala.

Frivilligt förhöjt skatteavdrag

Arbetsgivare är enligt nuvarande regler skyldiga att göra extra skatteavdrag om en anställd begär det. Förhöjt skatteavdrag kan vara ett sätt att undvika kvarstående skatt som arbetstagaren i annat fall kan få till följd av extrainkomster.

Utredningen föreslår att huvudarbetsgivarens skyldighet att göra ett förhöjt skatteavdrag tas bort. Möjligheten ska dock finnas kvar. Alternativet är att den som tar emot ersättning gör egna inbetalningar till sitt skattekonto under inkomståret.

Uppgifter om frånvaro och arbetad tid

Utredningen avstår ifrån att lägga förslag om att inkludera uppgift om frånvaro i månadsuppgiften. Utredningens bedömning är att en viss nytta av uppgiften inte väger över de kostnader ett sådant uppgiftslämnande skulle innebära för arbetsgivarna.

När det gäller uppgift om arbetad tid konstaterar utredningen att uppgiften kan vara till viss nytta i handläggning och kontroll inom den nuvarande arbetslöshets- och socialförsäkringen.

Uppgift om arbetad tid i månadsuppgiften skulle vara till betydande nytta inom statistikproduktionen. Det handlar t.ex. om möjligheten att gå över från urvalsbaserade undersökningar till registerbaserade sådana. Det handlar också om möjligheten att höja kvaliteten i nationalräkenskapernas (NR) produktivitetmått.

För mindre företag utan lönesystem kan dock kravet att också lämna uppgifter om arbetad tid betyda väsentliga kostnader.

Den nu arbetande parlamentariska socialförsäkringsutredningen (Kommittén om hållbara försäkringar vid sjukdom och arbetslöshet, S2010:04) kommer att lägga förslag om framtidens socialförsäkringar. I det sammanhanget torde man överväga om uppgift om arbetad tid behövs.

Utredningen finner därför inte skäl att nu föreslå att uppgift om arbetad tid ska ingå i månadsuppgiften.

Skulle man finna att arbetad tid bör ingå i månadsuppgiften bör en enkel definition som har ett brett användningsområde väljas. En definition kan vara dels en uppgift om kontraktstid, dels en uppgift om tjänstgöringsgrad.

Mottagande myndighet

I utredningens uppdrag har ingått att ta ställning till vilken myndighet som ska vara mottagare av månadsuppgifter. Utredningen har kommit fram till att Skatteverket ska ha denna uppgift. Detta med hänsyn till att Skatteverket är mottagare av de

årliga kontrolluppgifterna vilket innebär en hantering av uppgifter på individnivå. Skatteverket är också den myndighet som i dag tar emot skattedeklarationer och fattar beslut i dessa ärenden. Det innebär att Skatteverket har den kunskap och till viss del de system som krävs för att kunna ta emot och hantera månadsuppgifter.

Användare av månadsuppgift

Enligt utredningsdirektiven ska utredningen överväga om ett informationsutbyte behövs mellan mottagande myndighet och andra myndigheter samt om ett sådant utbyte går att förena med kraven på skydd mot oacceptabla intrång i den personliga integriteten.

Flera myndigheter kommer i sin verksamhet att ha nytta av månadsuppgifterna. Det är för alla de myndigheter som utredningen har övervägt ska få del av månadsuppgifterna mycket mer värdefullt att få detaljerad information månaden efter den månad inkomsten avser än att långt senare få en summerad information som avser ett helt år. Månadsuppgifterna kan användas på ett helt annat sätt än de uppgifter som finns att tillgå i dag. Handläggningen hos myndigheterna kommer att bli effektivare och servicen till medborgarna förbättras. Ärenden om återkrav kommer att minska. Dessutom minskar uppgiftslämnarbördan för företagen eftersom de mottagande myndigheterna i de flesta fall inte behöver fråga arbetsgivare och andra utbetalare om den enskildes inkomster. Efterkontrollen av gjorda utbetalningar kan dessutom förbättras. Alla dessa faktorer ökar legitimiteten för välfärdsystemen.

Försäkringskassan

Försäkringskassan behöver i samband med bestämmande av sjukpenninggrundande inkomst och vid prövning av ansökan om bostadsbidrag uppgift om den försäkrades inkomst. Om SGI inte har fastställts tidigare måste den som begär ersättning själv lämna uppgift om inkomst i ansökan. Om den enskilde lämnar en ny inkomstuppgift som skiljer sig från en tidigare lämnad måste Försäkringskassan utreda skillnaderna. I vissa fall kontrolleras då uppgifterna med den försäkrade och dennes arbetsgivare. När det

gäller ersättning för sjuklönekostnader enligt förordningen (2010:425) om ersättning för kostnader för sjuklön måste Försäkringskassan begära in en uppgift från den arbetsgivare som ansöker om ersättning om hur mycket som han eller hon har betalt ut i sjuklön.

För Försäkringskassans del kommer månadsuppgifter att vara till stor nytta i ärendehantering av sjukpenninggrundande inkomst, SGI, bostadsbidrag och ersättning för sjuklönekostnader. Handläggningen kommer att bli effektivare och servicen till den enskilde kommer att förbättras. Genom att redan inför beslut om en ersättning få en aktuell och tillförlitlig uppgift om lön kan antalet återkrav på grund av felaktigt utbetald ersättning minska. Försäkringskassan behöver inte annat än i mycket speciella fall fråga arbetsgivare om anställdas inkomster. Efterkontrollen av gjorda utbetalningar kan dessutom förbättras genom tillgången till månadsuppgifter.

Kronofogdemyndigheten

Vid löneutmätning ska Kronofogdemyndigheten bl.a. utreda gäldenärens anställnings- och inkomstförhållanden och behöver då uppgift om arbetsgivare och om utbetald ersättning. Vissa gäldenärer byter arbetsgivare för att på så sätt undvika verkställighet genom löneutmätning. Det är mycket svårt för Kronofogdemyndigheten att få besked om vilken arbetsgivare gäldenären är anställd hos om gäldenären inte samarbetar.

Genom att få tillgång till månadsuppgiften kommer tillförlitligheten i Kronofogdemyndighetens undersökningar att öka och handläggningen i samband med löneutmätning kommer att bli betydligt mer effektiv. De förfrågningar som Kronofogdemyndigheten i dag skickar ut till arbetsgivare kan minska betydligt. Dessutom innebär en aktuell uppgift om inkomst att Kronofogdemyndigheten kan agera mycket snabbare än i dag och få till stånd en löneutmätning.

Socialnämnderna

Socialnämnderna behöver i handläggningen av ansökan om ekonomiskt bistånd uppgift om sökandens inkomster. När någon ansöker om ekonomiskt bistånd görs en utredning för att bedöma om sökanden har rätt till bistånd. De uppgifter som lämnas av sökanden kontrolleras efter medgivande av honom eller henne med vissa myndigheter.

Månadsuppgiften är till betydligt större nytta för socialnämnderna än de uppgifter om taxerad inkomst som socialnämnderna i dag kan få del av. Uppgift om taxerad inkomst är i de flesta fall en alltför gammal uppgift och är därför inte användbar. Med tillgång till månadsuppgifter blir handläggningen av ekonomiskt bistånd effektivare. Troligen kommer även ärendeantalet och antalet återkrav att minska genom att kontrollen av lämnade uppgifter blir mer tillförlitlig. Det skulle också innebära att legitimiteten för systemet med ekonomiskt bistånd skulle öka.

Migrationsverket

En asylsökande har i vissa fall rätt till ekonomiskt bistånd, s.k. dagersättning. Inför beslut om dagersättning har Migrationsverket behov av uppgifter om sökandens inkomster. Den som ansöker om dagersättning ska göra en skriftlig ansökan och där lämna uppgift om eventuell inkomst. Dessa uppgifter utgör Migrationsverkets underlag för beslut.

Genom tillgången till månadsuppgifter får Migrationsverket en aktuell uppgift om sökanden har någon intäkt i inkomstslaget tjänst. Den uppgift som Migrationsverket i dag kan få tillgång till är uppgift om taxerad inkomst. Månadsuppgiften bidrar till att handläggningen hos myndigheten blir mer effektiv och den enskilde kan få en bättre service. Legitimiteten för systemet med dagersättning ökar.

Arbetslöshetskassorna

Arbetslöshetskassorna administrerar arbetslöshetsförsäkringen och har i denna handläggning behov av inkomstuppgifter. Till ansökan om ersättning ska bifogas ett arbetsgivarintyg som bl.a. innehåller uppgift om sökandens inkomster. Om någon som fått ersättning

från en arbetslöshetskassa senare fått lön eller ekonomiskt skadestånd som motsvarar lön ska utbetald ersättning från arbetslöshetskassan återbetalas.

För arbetslöshetskassornas del innebär tillgång till månadsuppgift att kassorna får aktuell information om sökandenas löneinkomster. Arbetslöshetskassornas kontrollmöjligheter ökar därigenom och gör det möjligt att upptäcka felaktiga utbetalningar. Antalet ärenden om återbetalning av utbetald ersättning kommer även att minska.

Arbetsförmedlingen

Reglerna om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare trädde i kraft den 1 december 2010. Reglerna syftar till att underlätta och påskynda nyanlända invandrares etablering i arbets- och samhällslivet. En nyanländ invandrare har i vissa fall rätt till etableringsersättning. Vid handläggning av ansökan om etableringsersättning behöver Arbetsförmedlingen uppgift om sökandens inkomster. Om sökanden har inkomster av förvärvsarbete över ett visst belopp ska etableringsersättningen minska.

Genom tillgång till månadsuppgifter kommer handläggningen av etableringsersättning effektiviseras och servicen till sökanden förbättras. Antalet återkrav minskar också genom att kontrollen blir mer tillförlitlig. Legitimiteten för systemet med etableringsersättning kommer att öka.

Åklagarmyndigheten

Åklagarmyndigheten behöver uppgift om inkomst i samband med beslut om dagsböter. Dagsboten bestäms utifrån den enskildes beräknade årsinkomst vid tidpunkten för dagsboten bestämmande. I allmänhet godtas den enskildes egna uppgifter. Det har bl.a. i en rapport från Åklagarmyndigheten³ framkommit att den inkomstuppgift som dagsbotens storlek baseras på ofta är felaktig.

Genom tillgång till månadsuppgifter får Åklagarmyndigheten en aktuell och tillförlitlig uppgift om vilken inkomst av tjänst den misstänkte har. Felaktigheterna när det gäller dagsbotens storlek

³ Rapport över granskning av strafförelägganden, Åklagarmyndigheten, Utvecklingscentrum i Stockholm, augusti 2010.

kommer därigenom att minska och förtroendet hos allmänheten för systemet att öka.

Sekretess och integritetsfrågor

Utredningen har noga övervägt om ett utökat informationsutbyte går att förena med kraven på skydd mot oacceptabla intrång i den enskildes personliga integritet. Månadsuppgifterna är tämligen känsliga uppgifter. Absolut sekretess gäller hos Skatteverket för kontrolluppgifter. Utredningen har gjort en noggrann avvägning mellan nyttan av att uppgifterna lämnas vidare och risken för intrång i den enskildes personliga integritet.

Utredningen har kommit fram till att ett informationsutbyte mellan Skatteverket och andra myndigheter bör genomföras. Försäkringskassan, Kronofogdemyndigheten, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Åklagarmyndigheten ska enligt utredningens förslag få ta del av månadsuppgifterna genom s.k. direktåtkomst. Med direktåtkomst menas att information är tillgänglig för en användare för att på egen hand söka i den och få svar på frågor utan att kunna påverka innehållet.

Arbetslöshetskassorna, som inte är myndigheter utan föreningar, ska få ta del av månadsuppgifter genom överföring på medium för automatisk databehandling. Socialnämnderna ska, om den som ansöker om ekonomiskt bistånd medger det, kunna ta del av uppgifterna. Att arbetslöshetskassorna inte får direktåtkomst och att socialnämnderna endast får åtkomst om den enskilde har medgett att månadsuppgift hämtas in från Skatteverket, beror på att utredningen har bedömt att risken för oacceptabla intrång i den enskildes personliga integritet i dessa fall är större än när det gäller de övriga myndigheterna.

Sekretessen hos de myndigheterna som ska få åtkomst till månadsuppgifter är i de flesta fall svagare än den sekretess som gäller för uppgifterna hos Skatteverket. Vid direktåtkomst gäller dock samma sekretess som hos Skatteverket så länge uppgifterna finns kvar i databasen. När uppgiften tas ut ur databasen och används av den mottagande myndigheten gäller den mottagande myndighetens sekretess för uppgiften.

Utredningen har i samtliga fall föreslagit att sekretessen för uppgifterna ska stärkas så att absolut sekretess gäller för uppgifterna även när de tagits ut ur databasen.

Statistikinhämtning och statistikproduktion

Utredningens förslag förändrar förutsättningarna för t.ex. Statistiska centralbyråns statistikinhämtning och statistikproduktion. Förutsättningarna förändras i tre avseenden.

För det första ger utredningens förslag möjligheter till förändrad och, i vissa fall, mindre kostsam insamling av statistik.

För det andra kan statistikens kvalitet bli högre.

För det tredje ger utredningens förslag upphov till möjligheter att skapa ny kortperiodisk och till lokal nivå nedbruten statistik med kort tidseftersläpning.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvensberäkningar som har gjorts är av flera slag och har olika syften. Hur de olika aktörerna, t.ex. arbetsgivare och myndigheter, påverkas har beräknats. En samhällsekonomisk bedömning har gjorts. Bedömningar av hur mycket felen i skatte- och transfereringssystemen kan minska har genomförts. Budgetberäkningar för staten och kommunsektorn har genomförts. Beräkningarna har gjorts för tidsperioden 2012–2021.

Arbetsgivarna får sänkta administrativa kostnader

En beräkning har gjorts utifrån ett aktörsperspektiv. Uppgiftslämnare, t.ex. arbetsgivare, kommer att få sänkta administrativa kostnader om utredningens förslag förverkligas.

Månadsuppgiften som sådan medför ökade kostnader p.g.a. den ökade periodiciteten i förhållande till den avskaffade årliga kontrolluppgiften.

Arbetsgivarnas kostnader för att lämna in skattedeklarationen kommer att sänkas påtagligt då månadsuppgifterna och Skatteverkets e-tjänst i väsentlig grad kommer att underlätta den administrationen.

Den administrativa bördan på grund av frågor från myndigheter som Försäkringskassan, Kronofogdemyndigheten och socialnämnderna kommer att minska. Dessa myndigheter får tillgång till månadsuppgifter och behöver därför i väsentligt lägre utsträckning än i dagsläget vända sig till arbetsgivarna för aktuell information om löne- och inkomstförhållanden.

Förutsättningarna för insamlingen av statistiska uppgifter om inkomster förändras om månadsuppgifter införs enligt utredningens förslag. Delar av den särskilda insamling av sådana uppgifter som berör arbetsgivarna i nuläget kan tas bort. Det minskar arbetsgivarnas administrativa börda.

Sammantaget minskar de administrativa kostnaderna för arbetsgivarna om månadsuppgifter införs enligt utredningens förslag.

Samhällsekonomiska vinster

Utredningens förslag är samhällsekonomiskt lönsamma för de båda scenarier för vilka beräkningar har gjorts.

Utredningen har gjort beräkningar för en situation med övergång till på historiska inkomster baserad sjukpenninggrundande inkomster från mitten av 2010-talet och framåt. Dessa beräkningar leder till en något högre samhällsekonomisk vinst än scenariot med oförändrade regler i socialförsäkringen.

De samhällsekonomiska beräkningarna enligt det första scenariot leder till en bedömd avkastning på 10,2 procent. Beräkningarna enligt det andra scenariot leder till en bedömd samhällsekonomisk avkastning på 8,9 procent.

Minskade fel

Utredningen har gjort vissa bedömningar av hur förekomsten av fel i skatte- och transfereringssystemen kan påverkas av utredningens förslag.

För dagensättningar inom socialförsäkringen och kommunernas ekonomiska bistånd har det funnits tillgång till bedömningar av felens storlek som gjort det meningsfullt att göra beräkningar av hur mycket felen kan minska.

I ett första steg, med nuvarande regler, kan felen inom socialförsäkringen minska med drygt 200 miljoner kronor per år. I ett andra steg kan felen inom socialförsäkringen minska med 2,6 miljarder kronor per år.

Vi har bedömt att felen inom det ekonomiska biståndet kan minska med 300 miljoner kronor.

Minskade fel inom andra områden är också mycket troliga.

Budgeteffekter

De inledande åren under tioårsperioden innebär budgetförsvagningar främst för staten. De första åren innebär en försvagning av den statliga budgeten med drygt 30 miljoner kronor. Beroende på scenario får staten vid slutet av tioårsperioden en årlig nominell budgetförstärkning vad gäller förvaltningskostnader med drygt 200 miljoner kronor respektive cirka 150 miljoner kronor. Om bedömda minskade fel inkluderas blir budgetförstärkning än större.

Budgetutvecklingen för kommunsektorn är oklar beroende bl.a. på scenario och vilken del av tidsperioden som avses.

Vid scenariot utan förändrade regler i socialförsäkringen och också de inledande åren av tioårsperioden får kommunerna en budgetförstärkning med cirka 275 miljoner kronor. Landstingskommunerna får en marginell budgetförsvagning.

Vid scenariot med förändrade regler i socialförsäkringen och den snare delen av tioårsperioden får kommunerna en budgetförsvagning med drygt 100 miljoner kronor. Landstingskommunerna får en budgetförsvagning med drygt 200 miljoner kronor.

Särskilt vid scenariot med ändrade regler under den senare delen av tioårsperioden beror budgetförsvagningarna på de minskade skatteintäkter som bedömts bli följderna av minskade fel i socialförsäkringen. Det har vid den beräkningen inte gjorts några bedömningar av på vilket sätt de som förlorar ersättningar anpassar sig. I en del fall kan arbetsinkomsterna öka. Den slutliga budgeteffekten är ytterst svårbedömd.

Övriga konsekvenser av utredningens förslag

Utredningens förslag om obligatoriskt elektroniskt uppgiftslämnande av månadsuppgifter kan ha effekter för de små företagen. Det rör sig då om företag som i dag inte har tillgång till lämplig informationsteknik. Investeringar i sådan teknik, som inte är kostsam, kan då bli nödvändiga. För ett litet antal företag föreligger möjligheten att i vissa fall få dispens från elektroniskt uppgiftslämnande.

Utredningens förslag ökar samhällets möjligheter att bekämpa brottslighet i form av "svartarbete".

Ikraftträdande och genomförande

De författningsändringar som gäller månadsuppgiften (de förslag utredningen lämnar i förhållande till förslaget till Skatteförfarandelag) föreslås träda i kraft den 1 januari 2013. Äldre bestämmelser ska fortfarande gälla i fråga om kalenderår som gått till ända före ikraftträdandet. De övriga föreslagna bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2013.